

Fracje polityczne Parlamentu Europejskiego VII kadencji (2009–2014)

Maciej Podemski¹

Europarlamentarzyści, w zależności od poglądów politycznych, wstępują do jednej z frakcji politycznych funkcjonujących oficjalnie w parlamencie lub pozostają niezależni, bez względu na narodowość. Aby utworzyć frakcję polityczną, potrzeba obecnie 25 posłów reprezentujących co najmniej jedną czwartą państw członkowskich (minimum 7 państw). Przystępowanie do kilku

frakcji politycznych jest zabronione.

Fracje zostały formalnie uznane w 1953 r. przez Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali. Minimalną liczbę członków tworzących nową grupę określono wówczas na 9. Obecnie kwestie dotyczące tworzenia i funkcjonowania frakcji politycznych Parlamentu Europejskiego rozwiązuje jego regulamin. W czasie IV i V kadencji PE (1994–2004) obowiązujące minimum wynosiło 23 europarlamentarzystów z dwóch państw albo 18 eurodeputowanych z trzech państw, albo 14 europosłów z czterech lub więcej państw. W VI kadencji (2004–2009) do utworzenia nowej frakcji byli potrzebni europarlamentarzyści z co najmniej jednej piątej państw członkowskich. W praktyce w latach 2004–2006 minimalna liczba członków frakcji wynosiła 19 eurodeputowanych z pięciu państw, a w latach 2007–2009 — 20 europosłów z sześciu państw.

Fracje wybierają przewodniczącego lub w niektórych przypadkach dwóch współprzewodniczących, prezydium i sekretariat. Przed każdym głosowaniem na posiedzeniu plenarnym frakcje zapoznają się ze sprawozdaniami opracowanymi przez komisje parlamentarne i w razie potrzeby wnoszą poprawki. Stanowisko frakcji jest ustalane przez wewnętrzne porozumienie. Żadnego europarlamentarzysty nie można zobowiązać do głosowania w określony sposób.

W Parlamencie Europejskim VII kadencji istnieje 7 frakcji politycznych: Europejska Partia Ludowa (Chrześcijańscy Demokraci) (EPP), Postępowy Sojusz Socjalistów i Demokratów w Parlamencie Europejskim (S&D), Porozumienie Liberalistów i Demokratów na rzecz Europy (ALDE), Europejscy Konserwatyści i Reformatorzy (ECR), Zieloni-Wolne Przymierze Europejskie (Greens/EFA), Zjednoczona Lewica Europejska-Nordycka Zielona Lewica (GUE/NGL), Europa Wolności i Demokracji (EFD) oraz Niezrzeszeni (NA).

EPP — Europejska Partia Ludowa (Chrześcijańscy Demokraci) (*European People's Party*). W jej skład wchodzi europarlamentarzyści partii chadeckich, konser-

watywnych i liberalno-konserwatywnych. W Parlamencie Europejskim VII kadencji EPP ma 265 członków i jest jego największą frakcją.

EPP została utworzona 23 czerwca 1953 r. pod nazwą Grupa Chrześcijańsko-Demokratyczna jako frakcja polityczna Wspólnego Zgromadzenia Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali. Po pierwszych bezpośrednich wyborach do Parlamentu Europejskiego zmieniła w lipcu 1979 r. nazwę na Grupa Europejskiej Partii Ludowej, a następnie w lipcu 1999 r. na Grupa Europejskiej Partii Ludowej (Chrześcijańscy Demokraci) i Europejscy Demokraci. W lipcu 2009 r. powróciła do nazwy Grupa Europejskiej Partii Ludowej.

Każdy europarlamentarzysta EPP jest członkiem jednej z parlamentarnych komisji, a w drugiej występuje jako zastępca członka. Organizacja wewnętrzna EPP obejmuje Zgromadzenie Frakcji, Prezydium, Biuro i grupy robocze. Członkowie frakcji omawiają wszystkie dokumenty przygotowane do zatwierdzenia przez PE najpierw w grupach roboczych, następnie na plenarnych zgromadzeniach, podczas których jest przyjmowane ostateczne stanowisko frakcji. Zebrania te odbywają się zwykle w Brukseli i Strasburgu. Poza tym dwa razy do roku EPP zbiera się w innych miejscach w Europie.

Program EPP w Parlamencie Europejskim VII kadencji dotyczy wielu zagadnień. Najważniejsze z nich to:

- ❑ tworzenie nowych miejsc pracy poprzez reformy i finansowanie edukacji, kształcenia ustawicznego i zatrudnienia;
- ❑ unikanie protekcjonizmu, ale koordynowanie polityki monetarnej i podatkowej;
- ❑ zwiększanie przejrzystości działania rynków finansowych i ich nadzorowanie;
- ❑ tworzenie z Europy lidera ekologicznej technologii;
- ❑ wzrost udziału energii odnawialnej przynajmniej do 20% do 2020 r.;
- ❑ wprowadzanie ułatwień dla pracujących rodziców (prorodzinna polityka podatkowa, poprawa warunków mieszkaniowych i opieki nad dzieckiem);
- ❑ opracowanie europejskiej strategii przyciągania wysoko kwalifikowanych pracowników z innych części świata.

Do frakcji Europejska Partia Ludowa (Chrześcijańscy Demokraci) należą europarlamentarzyści Platformy Obywatelskiej i Polskiego Stronnictwa Ludowego. Przewodniczącym Parlamentu Europejskiego został polityk tej grupy Jerzy Buzek.

S&D — Postępowy Sojusz Socjalistów i Demokratów w Parlamencie Europejskim (*Progressive Alliance of Socialists and Democrats in the European Parliament*). Sojusz jest to socjaldemokratyczna frakcja polityczna VII kadencji PE, powołana 23 czerwca 2009 r. Liczy 184 europarlamentarzystów i stanowi drugą co do wielkości grupę.

¹EuroGeoConsulting, ul. Jesionowa 36A, 05-816 Michałowice, maciej.podemski@egconsulting.com.pl

Jej historia sięga 23 czerwca 1953 r., gdy we Wspólnym Zgromadzeniu Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali utworzono Grupę Socjalistów (*Group of the Socialists*) jako frakcję polityczną. Biuro i sekretariat frakcji umiejscowiono w Luksemburgu. W powołanym w 1958 r. PE z mianowanymi parlamentarzystami frakcja kontynuowała swoją działalność pod nazwą Grupa Socjalistyczna (*Socialist Group*). Grupa ta była obecna także w parlamencie składającym się po raz pierwszy z parlamentarzystów pochodzących z powszechnych wyborów (1979 r.). Była wtedy jego najsilniejszą frakcją polityczną.

W 1987 r. Grupa Socjalistyczna nawiązała współpracę z Europejską Partią Ludową EPP, z którą tworzyła większość parlamentarną przez znaczną część dotychczasowych kadencji PE. Od tej pory z tej koalicji jest wybierany przewodniczący Parlamentu Europejskiego, przy czym jego kadencja jest dzielona na dwie części, po połowie kadencji dla przedstawicieli obydwu frakcji.

W 1974 r. partie tworzące Grupę Socjalistyczną powołały Konfederację Partii Socjalistycznych Wspólnoty Europejskiej (*Confederation of Socialist Parties of the European Community*), przekształconą w 1992 r. w Partię Europejskich Socjalistów (*Party of European Socialists*). W związku z tym związana z nimi frakcja w Parlamencie Europejskim została 21 kwietnia 1993 r. przemianowana na Grupę Partii Europejskich Socjalistów (*Group of the Party of European Socialists*). Kolejna zmiana nazwy tej frakcji nastąpiła 20 lipca 2004 r. — na Grupę Socjalistyczną w Parlamencie Europejskim (*Socialist Group in the European Parliament*). Chodziło głównie o odróżnienie frakcji parlamentarnej od tworzącej ją europejskiej partii.

W 2007 r. frakcja stanowiła drugą najsilniejszą grupę w parlamencie. Jednakże z ostatnich wyborów z 2009 r. wyszła bardzo osłabiona. Znalazła koalicjanta we włoskiej Partii Demokratycznej, centrowej, z silnymi akcentami socjaldemokratycznymi i lewicowo-chrześcijańskimi. Partia ta wprowadziła do PE dwudziestu jeden przedstawicieli. Po zawiązaniu koalicji obydwa ugrupowania przyjęły obecną nazwę.

ALDE — Porozumienie Liberalów i Demokratów na rzecz Europy (*Alliance des Démocrates et des Libéraux pour l'Europe*). Frakcja ta jest wynikiem przymierza dwóch europejskich partii politycznych: Europejskiej Liberalno-Demokratycznej Partii Reform i Europejskiej Partii Demokratycznej. Jest ona trzecią co do wielkości grupą polityczną w PE, liczącą 101 członków.

ALDE opowiada się za otwartym podejściem do polityki Unii Europejskiej, łączącym wolność indywidualną, kulturę biznesową, solidarność gospodarczą i społeczną, troskę o przyszłość środowiska oraz tolerancję i poszanowanie różnorodności kulturowej, religijnej i językowej. Optuje za Europą, która szanuje zasady demokracji, praworządność, prawa człowieka i gospodarkę wolnorynkową. Grupa walczy o wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość dla wszystkich obywateli Europy, kładąc nacisk na przestrzeganie praw człowieka i zwalczanie wszelkich form dyskryminacji. Działa na rzecz pokoju, sprawiedliwości i stabilności na świecie oraz współpracy instytucji międzynarodowych. ALDE wspiera reformę instytucji UE.

ECR — Europejscy Konserwatyści i Reformatorzy (*European Conservatives and Reformists*). Frakcja została utworzona 22 czerwca 2009 r. W skład grupy

weszły: Partia Konserwatywna z Wielkiej Brytanii, Prawo i Sprawiedliwość z Polski oraz Obywatelska Partia Demokratyczna z Czech, a także pojedynczy przedstawiciele innych partii. Ostatecznie decyzję o przystąpieniu do frakcji podjęło 55 europarlamentarzystów. Przewodniczącym grupy jest Michał Kamiński.

Program Europejskich Konserwatystów i Reformatorów opiera się na tzw. Deklaracji Praskiej z 22 czerwca 2009 r., głoszącej następujące wartości:

□ swoboda przedsiębiorczości, wolny i uczciwy handel i konkurencja, minimum regulacji, niższe podatki i mniejszy udział rządu jako czynniki zapewniające wolność osobistą i dobrobyt w wymiarze jednostkowym i narodowym;

□ wolność jednostek, większa odpowiedzialność osobista i większe poszanowanie zobowiązań wobec demokratycznych wartości;

□ trwałe dostawy czystej energii z naciskiem na bezpieczeństwo energetyczne;

□ znaczenie rodziny jako fundamentu społeczeństwa;

□ integralność i suwerenność państwa narodowego, sprzeciw wobec unijnego federalizmu i przywrócenie poszanowania zasad prawdziwej subsydiarności;

□ nadrzędność transatlantyckich więzi bezpieczeństwa w dynamicznym i skutecznym NATO i poparcie dla młodych demokracji w Europie;

□ skuteczna kontrola imigracji i położenie kresu nadużywaniu procedur azylowych;

□ wydajne i nowoczesne usługi publiczne oraz wrażliwość na potrzeby wspólnot miejskich i wiejskich;

□ ograniczenie marnotrawstwa i nadmiernej biurokracji oraz zobowiązanie się do większej przejrzystości i uczciwości w instytucjach UE i w dysponowaniu funduszami unijnymi;

□ poszanowanie i równe traktowanie wszystkich krajów UE, nowych i starych, dużych i małych.

Greens/EFA — Zieloni-Wolne Przymierze Europejskie (*Greens/European Free Alliance*). Jest to ugrupowanie centrolewicowe. Frakcja powstała w lipcu 1999 r. Składa się z reprezentantów dwóch grup politycznych: partii Zielonych zgrupowanych w Europejskiej Federacji Partii Zielonych-Europejskiej Partii Zielonych i Wolnego Sojuszu Europejskiego, reprezentującego narody bez państw oraz mniejszości narodowe. Obecnie ma 55 członków.

Program frakcji obejmuje m.in. działanie na rzecz budowy społeczeństwa szanującego podstawowe prawa człowieka, pogłębiającego demokrację przez decentralizację i bezpośredni udział ludności w podejmowaniu dotyczących jej decyzji. Według tej grupy należy budować Unię Europejską ludzi wolnych, kierującą się zasadami pomocniczości i solidarności międzyludzkiej. Powinny być zagwarantowane prawa obywatelskie, również dla osób pochodzących z krajów nienależących do UE. Jednocześnie należy zmienić obecne zbyt mocne ukierunkowanie UE na rozwój gospodarczy kosztem wartości społecznych, kulturalnych i ekologicznych. Specjalny status powinny uzyskać w Unii Europejskiej regiony oddalone od Europy, takie jak Wyspy Kanaryjskie, Azory, Madera i zamorskie terytoria Francji.

Z Grupą Zieloni/WSE współpracuje polska partia Zielonych 2004 oraz Ruch Autonomii Śląska.

GUE/NGL — Zjednoczona Lewica Europejska-Nordycka Zielona Lewica (*European United Left-Nordic Green Left*). Lewicowa frakcja polityczna w Parlamencie Europejskim grupuje partie eurokomunistyczne, socjalistyczne oraz ekosocjalistyczne. Powstała w 1994 r. Jej członkowie należą do dwóch partii europejskich: Europejskiej Partii Lewicy oraz Sojuszu Nordyckiej Zielonej Lewicy. Skupia 41 europarlamentarzystów.

Według deklaracji brukselskiej z 14 lipca 1994 r. frakcja przeciwstawia się obecnej europejskiej strukturze politycznej, chociaż popiera integrację państw europejskich. Do głównych celów frakcji należą: całkowita zmiana instytucji tak, aby były one w pełni demokratyczne, zerwanie z neoliberalną polityką monetarystyczną oraz polityka współrozwoju i równoważnej współpracy. Frakcja chce likwidacji NATO i wzmocnienia OBWE (Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie).

EFD — Europa Wolności i Demokracji (*Europe of Freedom and Democracy*). Frakcja ta powstała 1 lipca 2009 r. po wyborach europejskich, w związku z rozpadem dwóch dotychczasowych grup — Unii na rzecz Europy Narodów oraz Niepodległości i Demokracji. W VII kadencji Parlamentu Europejskiego liczy 32 europarlamentarzystów.

EFD połączyła ugrupowania prawicowe, konserwatywne i eurosceptyczne. Partie członkowskie deklarują niechęć wobec traktatu lizbońskiego, akcesu Turcji do UE, a także do zjawiska nielegalnej imigracji.

NA — Niezrzeszeni (*Non-attached Members*). Do tej grupy zaliczają się europarlamentarzyści, którzy nie należą do żadnej frakcji politycznej. Jest ich obecnie 26.

W latach 90. niezrzeszeni europarlamentarzyści współpracowali na forum Parlamentu Europejskiego pod nazwą Technicznej Frakcji Europejskiej Prawicy. Był to związek pragmatyczny, gdyż dzięki tej formie organizacji mogli korzystać z przywilejów frakcji politycznej PE. Obecnie nie są dozwolone takie ugrupowania tworzone nie z pobudek ideologicznych, lecz jedynie dla korzyści organizacyjnych. Aby stworzyć frakcję parlamentarną, należy posiadać minimum 25 europarlamentarzystów z siedmiu różnych krajów członkowskich. Zmusiło to skrajne partie do utworzenia Grupy Niezrzeszonych. Reprezentowane są w niej trzy nurty: nacjonalistyczno-ksenofobiczny (m.in. francuski Front Narodowy), nacjonalistyczno-libertariański oraz nacjonalistyczno-regionalny (m.in. włoska Liga Północna).

Źródła:

http://pl.wikipedia.org/wiki/Frakcje_w_Parlamencie_Europejskim

<http://www.eppgroup.eu/home/en/default.asp?lg1=pl>

http://en.wikipedia.org/wiki/Progressive_Alliance_of_Socialists_and_Democrats

http://en.wikipedia.org/wiki/Alliance_of_Liberals_and_Democrats_for_Europe

http://pl.wikipedia.org/wiki/Europejscy_Konserwaty%20i_Reformatorzy

<http://www.greens-efa.org/cms/default/rubrik/6/6646.presentation.htm>

<http://www.guengl.eu/showPage.jsp>

http://pl.wikipedia.org/wiki/Zjednoczona_Lewica_Europejska_-_Nordycka_Zielona_Lewica

http://pl.wikipedia.org/wiki/Europa_Wolno%20i_Demokracji

<http://en.wikipedia.org/wiki/Non-Inscrits>